

— Όχι.

— Τότε, τῆς τὸ λέγω ἐγώ, μολονότι εἰς ἄλλην στιγμήν ἐπρόκεινα νὰ τὸ εἰπῶ. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἡκολούθησεν, ἐφαρμάκευσε τὸν προκατόχον σου ἔδου-
άρδον τὸν ΣΤ', κατὰ διαταγὴν τοῦ δουκὸς τοῦ Νορ-
θουμπερλάνδ.

— Ψεῦδος! ἀνέκραξεν ἡ βασιλίσσα· δὲν ἤμ-
πορῶ νὰ πιστεύσω . . .

— Πίστευσε, εἶπεν ἡ Γώννωρ Βράξ· εἶναι ἀλη-
θεια.

— Ὡ παναθλία! Τὴν καταδίκην σου προφέρεις!

— Τὸ ἤξεύρω· ἀλλὰ, καὶ εἰς τὰ βασανιστήρια
ἀκόμη, θὰ βεβαιώσω τὸν λόγον μου.

— Ποίαν αἰτίαν εἶχεν ὁ δοῦξ νὰ πράξῃ τοιοῦτο
στοιγερὸν ἔγκλημα;

— Ἐπρεπε ν' ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς αἰρνιδίως,
ὥστε αἱ βασιλοπαῖδες Μαρία καὶ Ελισάβετ νὰ
μὴ μᾶθουν ἐγκαίρως τὸν θάνατόν του. Ἀλλὰ δὲν
εἶναι τοῦτο μόνον, κυρία μου.

— Ποῖα ἄλλα φρικτὰ κακουργήματα ἔχεις νὰ
μοῦ εἰπῇς;

— Σὺ ἡ ἰδία ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ ταχέως
τὸν ἔδουάρδον εἰς τὸν τάφον. Ὁ Νορθουμπερλάνδ
ἀπέβλεπεν εἰς τὴν υπερτάτην ἐξουσίαν· διὰ τοῦτο
σὲ ὑπάνδρευσε μὲ τὸν υἱόν του, διὰ τοῦτο ἐπρο-
κάλεσε βασιλικὸν διάταγμα ὑπὲρ σοῦ, διὰ τοῦτο
σὲ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον, καὶ διὰ τοῦτο ἠθέ-
λησε ν' ἀναβιβάσῃ συγχρόνως καὶ τὸν σύζυγόν σου.
Τούτων δλων γενομένων, ἔπρεπε καὶ σὺ ν' ἀπο-
θάνῃς διὰ δηλητηρίου.

— Ν' ἀποθάνω διὰ δηλητηρίου!

— Ναί . . . διὰ δηλητηρίου. Καὶ ἐγὼ πάλιν,
κυρία μου, ἔπρεπε νὰ σὲ ποτίσω τὸ θανατηφό-
ρον ποτόν. Ἰδοὺ διατί σ' ἐσυμβούλευτα νὰ μὴ
ἐμβῇς εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου· ἰδοὺ διατί
σ' ἐξώρμισα νὰ καταθέσῃς σκήπτρον, τοῦ ὁποῦ
ἤξευρα ὅτι αἱ ἀσθενεῖς χεῖρές σου δὲν ἠδύναντο νὰ
ἐκσπάρουν τὸ βῆρος. Σ' ἐβλεπα ὡς θῦμα στολι-
σμένον διὰ θυτίαν, καὶ ἐπάχρizza ν' ἀποτρέψῃ τὴν
ἐπαπειλοῦσαν τὴν ἀθώαν σου κεφαλὴν πληγὴν . . .
Πλὴν, ἀλλοίμουνον! μάταιοι ἦσαν οἱ ἀγῶνές μου.

— Φρίκη! Φρίκη! ἀνέκραξεν ἀπόπληκτος ἡ
Ἰωάννα.

— Μυλεδὴ Ἰωάννα Δώδλεϋ, εἶπε τότε μὲ
τόνον φωνῆς ἐπίσημον ὁ Σίμων Ρενάρ· σοῦ δίδω
καιρὸν ἔως αὔριον νὰ σκεφθῇς καὶ ν' ἀπορατίσῃς.
Πραίτησε τὸ στέμμα, τὸ ὁποῖον παρνόμω; ἤρ-
πασες, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ κατορθώσω νὰ
συγχωρηθῇς· ἀλλὰ νὰ συγχωρηθῇς σὺ μόνη, διότι
ὁ Νορθουμπερλάνδ δὲν ἔχει πλέον τίποτε νὰ ἐλ-
πίσῃ, οὔτ' αὐτός, οὔτε κανεὶς τῆς γενεᾶς του.

— Νομίζεις λοιπὸν, ἄθλιε, ὅτι θὰ προδώσω
τὸν σύζυγόν μου, φροντίζουσα περὶ μόνῃς τῆς
ζωῆς μου;

— Μυλεδὴ Ἰωάννα Δώδλεϋ, ἐπανελάσεν ὁ
Ρενάρ, σοῦ δίδω καιρὸν ἔως αὔριον. Ἡ διχογνω-
μία σου θ' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης σου.

Καὶ, ταῦτα εἰπὼν, ἔγινε καὶ πάλιν ἄφαντος,
διὰ τῆς μυστικῆς θύρας. (Ἀκολουθεῖ.)

ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΦΡΙΔΕΡΙ- ΚΟΥ ΤΟΥ ΞΑΝΘΟΠΩΓΩΝΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ Γ΄.

Καθ' ὃν καιρὸν αἵματηρὸς πόλεμος πρόκειται
ν' ἀποφασίσῃ ἂν μέλλῃ νὰ διατηρηθῇ ἢ νὰ καταργηθῇ
διαπαντὸς ἡ κοσμικὴ τῶν ἀρχιερέων τῆς Ρώμης
ἐξουσία, ἡ διήγησις τοῦ κατωτέρω ἱστορικοῦ συμ-
βάντος, ὡς παρὰ πᾶν ἄλλο δεικνύοντος εἰς ποῖον
βαθμὸν ἡ φρενὴ τῆς ἐξουσίας ταύτης ἰσχύς εἶχε
φθάσει κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, ἐλπίζομεν
ὅτι θέλει κριθῇ ἀξία τῆς περιεργίας τῶν ἀναγνω-
στῶν μας.

Ἐχθρὸι ὡς ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτῆς τῶν πραγμά-
των, καὶ μολαταῦτα ἀναγκάζομενοι νὰ διατηρῶσι
πρὸς ἀλλήλους διηνεκεῖς σχέσεις, οἱ αὐτοκράτορες
τῆς Γερμανίας καὶ οἱ μεγάλοι τῆς Ρώμης ἀρχιερεῖς,
ἰδύνατον ἦτον νὰ μὴ περιπίπτωσιν εἰς καθημερινὰς
σχεδὸν συγκρούσεις. Ἡ ἔρις λοιπὸν μεταξὺ τῶν δύο
στεμμάτων ὑπῆρχε προ πολλοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν,
ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Φριδερίκος ὁ καὶ Ξανθοπώγων
(Barberousse) καὶ ὁ πάπας Ἀδριανὸς ὁ Δ' ἐμβῇ-
καν εἰς τὴν παλαίστραν, ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῶν
ἀντιθέτων τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ἱερᾶς ἑδρας
προνομίων· ἀλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἀναγκοῦσιν
αὐτῶν, συμφέροντα ἀμοιβαῖα ὑπηγόρευαν τὴν συμ-
φιλίωσιν, ἔπαυσαν πρὸς καιρὸν τὰς ἐχθρικὰς πράξεις.
Ὁ Φριδερίκος ἐπιθύμησε νὰ λάβῃ εἰς Ρώμην
ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πάπα τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμ-
μα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βασιλικῆς ἀξίας παράσημα,
διότι ἡ τοιαύτη τελετὴ, καθιερωθεῖσα ἀπὸ τὴν χρῆ-
σιν, ἐμελλε νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νομιμοποιήσῃ τὴν ἐξου-
σίαν του. Ὁ Ἀδριανὸς πάλιν ἔσπευσε νὰ εὐχάριστήσῃ
κατὰ τοῦτο τὸν αὐτοκράτορα, διότι ἀπὸ τὴν ἐπί-
θεσιν ταύτην τὸν στέμματος εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν
κορυφὴν ἐπορίζετο κυρίως ἡ Ρώμη τὰς γνωστὰς
ἀξιώσεις τῆς, τοῦ νὰ θεωρῇ ὡς ὑποτελεῖς αὐτῆς
τοῦ; διαδόχους τῶν Καيسάρων. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκά-
τερος αὐτῶν, ἂν καὶ περιμένων τι ἀπὸ τὸν ἀντίτι-
λόν του, δὲν ἔπαυε τοῦ νὰ τὸν φοβῇται, ὁ πάπας
καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, πρὶν συνέλθωσι καὶ συνδιαλεχθῶ-
σιν, ἐσυμφώνησαν καὶ ὑπεχρεώθησαν ἀμοιβαίως νὰ
μὴ ἐπιχειρήσωσι τίποτε κατὰ τῆς ζωῆς ἢ τῆς ἐλευ-
θερίας ἀλλήλων. Κατὰ τὴν παραδεδεγμένην τάξιν,
ὁ αὐτοκράτωρ ἐμελλε νὰ γονυπετήσῃ ἐνώπιον τοῦ
πάπα, νὰ τοῦ φιλήσῃ τοὺς πόδας, νὰ κρατήσῃ τὸν
ἀναβολέα τοῦ ἐπιπέθου του, καὶ νὰ σύρῃ διὰ τοῦ
χαλινοῦ τὴν λευκὴν του ἵππον εἰς διάστημα ἐννέα
ῤωμαϊκῶν βημάτων. Μὲ ἄμετρον δυσαρέσκαιαν, καὶ
μετὰ μακρὰς διενέξεως, ὑπεβλήθη ὁ Φριδερίκος εἰς
τὰς ταπεινωτικὰς ταύτας πράξεις, καὶ, ἐπειδὴ
ἔσχατε κρατήσας τὸν ἀριστερόν ἀντὶ τοῦ δεσποῦ ἀνα-
βολέως, διώρθωσεν ἀγανακτῶν τὸ σφάλμα του, καὶ,
εἰς τὴν περὶ τούτου συμβουλὴν τοῦ ἐπὶ τῶν τελετῶν,
ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχε μάθει ποτὲ τὴν τέχνην τοῦ
ἱπποκόμου. Ὑπηρεσία οὕτω πως γενομένη δὲν ἠδύ-
νατο βεβαίως νὰ διατηρήσῃ φιλικὰς μεταξὺ τῶν
δύο συμφιλορρονομένων ἡγεμόνων διαθέσεις· καὶ
ἀλλῶως, εἰς κάμειαν τῶν μετὰ ταῦτα περιστάσεων,
ὁ πάπας καὶ ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἔλειψαν νὰ δεῖξωσι

τὴν παροργίζουσαν αὐτοὺς κατ' ἀλλήλων δυσμενείαν.

Οὕτω πως εὐρίσκειτο πρὸς τὴν ἱερὰν ἔδραν διατεθειμένος ὁ Φριδερίκος, ὅταν, ἀποβιώσαντος τοῦ Ἀδριανοῦ (ἐν ἔτει 1159), ἀνηγορεύθη πάπας νέος, Ἀλέξανδρος ὁ Γ'. Ἡ ἐρις ὁμοῦς ἐμελλε νὰ λάβῃ χαρακτηριστὰ σοβαρώτερον, καὶ ἡ διὰ τὴν στέψιν ταπεινώσις ἐπρεπε ν' ἀνανεωθῇ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος μὲ περιστατικά σκληρότερα καὶ προσβλητικώτερα. Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶχαν συμβῇ παρατυπίαί τινες καὶ ἀταξίαι, ὁ Φριδερίκος ἔλαβεν ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ τὴν ἀκυρώσῃ διὰ συνόδου ἐκκλησιαστικῆς συγκροτηθείσης εἰς Πάριον, καὶ νὰ υποστηρίξῃ ὡς ὑποψήφιον Βίκτωρα τὸν Β', ἐκλεχθέντα ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων μόνον καρδινάλιων. Οὕτως ἀναφανδὸν ἐπραγεί, ὁ πόλεμος ἐντὸς ὀλίγου ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς σφοδρότητος· καὶ, ἂν ὁ αὐτοκράτωρ ἔβαλεν εἰς κίνησιν ὅλας τὰς κοσμητικὰς τοῦ δυνάμει, ὁ πάπας, ἀφ' ἐτέρου, ἔκαμεν ἀφειδῶς χρῆσιν ὅλων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ὀπλῶν.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ὑπερίσχυεν ἐπὶ πολὺ ὁ Φριδερίκος, καὶ ὁ διάδοχος τοῦ Πέτρου, περιπλανώμενος μακρὰν τῆς Ἰταλίας, ὅπου αὐτοκρατορικὸν θέσπισμα ἤρνετο εἰς αὐτὸν τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, εὗρε τελευταῖον ἄσυλον εἰς τὰ ἔλη τῆς Βενετίας, μετρημεισμένος τὸ πενιχρὸν τοῦ προσκυνητοῦ ἐνδυμα. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν φυγὰς εἰσῆρχετο, ἐμελλε ταχέως νὰ ἐξέλθῃ νικητής. Καὶ λόγῳ ὑψηλοφροσύνης, καὶ λόγῳ πολιτικῆς, ἡ Βενετία, κηρυχθεῖσα προστατὴς τοῦ πάπα, ἐπρόσφερεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὴν μεσιτείαν τῆς· ἀλλ' ὁ Φριδερίκος ἀπεκρίθη ὅτι, ἂν δὲν ἀπέχευτο παύσης ἐπεμβάσεως, οἱ αἰετοὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἤθελαν ταχέως καταλάβει τὴν θέσιν τοῦ περρωτοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου λέοντος· καὶ στόλος συναθροισθεὶς εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἰλλυρίας ἠτοιμάσθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν φοβερὰν ταύτην ἀπειλήν. Μολονότι τὰ πλοῖα τῆς Βενετίας ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα τῶν συνιστάντων τὸν αὐτοκρατορικὸν στόλον, ὁ τότε δουλὲ Ζιάνης δὲν ἐδίστασε νὰ τὰ ὀδηγήσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ πάπας Ἀλέξανδρος τὸν ὥπισσε μὲ τὰς ἰδίαις του χεῖρας, καὶ ἐπεκάλεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ. Οἱ δύο στόλοι ἐνανυμάχθησαν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰλλυρίας τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως (ἐν ἔτει 1176), καὶ πληρεστάτην νίκην ἐνίκησαν οἱ Βενετοὶ μετὰ φονικωτάτην σύγκρουσιν.

Νικηθεὶς συγχρόνως εἰς Κώμον ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῶν Μεδιολάνων, ὁ Φριδερίκος, ὑπέκων εἰς τὴν ἐναντίαν του τύχην, ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ τὰς νέας προτάσεις, τὰς ὁποίας οἱ νικήσαντες Βενετοὶ διεκώλυσαν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ἰδίου του υἱοῦ Ὁθωνος, αἰχμαλωτισθέντος εἰς τὴν μάχην. Παραλείποντες τὰς πολιτικὰς συμβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβε μέρος ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη, καὶ τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα ἦτον ἡ παρακμὴ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀναφέροντες μόνον τὰς εἰδικὰς συμφωνίας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ πάπας ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῇ τὰ μακρὰ του παθήματα· συμφωνίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ αὐτοκράτωρ, ὅστις δὲν ἦτον πλέον εἰς

κατάστασιν μήτε καὶ νὰ συζητῇ, ἐβιάσθη νὰ ὑποβληθῇ. Μὲ τὴν ἀγερωγίαν Γρηγορίου τοῦ Ζ', Ἀλέξανδρος ὁ Γ' ἐνησμενίσθη νὰ ἐξευτελίσῃ νέον ἄλλον Ἀ' Ἐρρίκον τὸν αὐτοκράτορα· καὶ ἡ Βενετία, ἐνεργὸς γενομένη τῆς νίκης ταύτης τοῦ πάπα, ἐχρημάτισε συγχρόνως καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν θριάμβου τὸ θέατρον.

Εἴπαμεν ἀνωτέρω ὅτι ταπεινώσις μεγαλητέρα τῆς πρώτης, κατὰ τῆς ὁποίας, ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ Δ', ἡ αὐτοκρατορικὴ ἔπαρσις εἶχε παροργισθῇ, ἐπερίμενε τὸν Φριδερίκον εἰς τὴν πόλιν ὅπου ἐκαυχήθη ὅτι ἐμελλε νὰ στήσῃ τοὺς αἰετοὺς του. « Ἄμα ὑπογραφέας τῆς συνθήκης, λέγει ὁ εὐγλωττος τῆς Βενετίας ἱστοριογράφος Δαρού, ὁ αὐτοκράτωρ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν. Ἐξ καρδινάλιοι ἐξήλθαν νὰ δεχθῶσι τὸν ὄρκον τῆς ὑποταγῆς του, καὶ νὰ λύσωσι τὸν κατ' αὐτοῦ ἀφορισμὸν. Τὴν ἐπαύριον, ὁ δουλὲ καὶ ὁ κληρὸς ἐξήλθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ τὸν συνώδευσαν μέχρι τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐκεῖ, τὸν ἐπερίμεναν εἰς τὴν πύλιν τοῦ ναοῦ ὁ πάπας, ἐνδεδυμένος τὰ ἱερὰ ἄμφια, καὶ περιτοιχιζόμενος ὑπὸ ἀρχιερίων πολλῶν καὶ καρδινάλιων. Ἡ παρουσία τῶν ἀντιπροσώπων ὅλων τῆς συμμαχίας ῥύζανε τὴν πομπὴν τῆς τελετῆς, καὶ ὁ λαὸς τῆς Βενετίας ἔχαιρε καὶ ἡγαλλιάτο διὰ τὴν εἰρήνην ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς ἔργον του. Ὁ αὐτοκράτωρ, μόλις εἶδε τὸν πάπαν, ἐκδυθεὶς τὸν αὐτοκρατορικὸν του μανδύαν, προσήλθε καὶ ἔπεσε πρηνὴς ἐνώπιόν του, θέλων νὰ φιλήσῃ τοὺς πόδας του. Ὁ Ἀλέξανδρος, ἐλέπων γοῦπετῇ καὶ ταπεινὸν τὸν ἡγεμόνα ὅστις, εἰκοσιν ὄλα ἔτη, τὸν κατεδίωκεν ἀπὸ ἀσύλου εἰς ἄσυλον, ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὸν θρίαμβον τῆς ἐκκλησίας κατ' ἀντιζήλου δυνάμεως, καὶ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν παρεξέτραπε, ὥστε ἔθεσε τὸν πόδα του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, προφέρων τὸν στίχον τοῦτον τοῦ Δαβὶδ· « Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ ἐασιλίσκον ἐπιθήσῃ, καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα. » — « Δὲν ταπεινόνομαι ἐνώπιον σου, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ Πέτρου », ἀνέκραξεν ὁ δυστυχὴς αὐτοκράτωρ, ἱκανοποιούμενος οὕτω καθ' ἑαυτὸν, ὡς ἐκτελῶν ἔργον θρησκευτικῆς μετανοίας. — « Καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ καὶ ἐνώπιον τοῦ Πέτρου, ἀπεκρίθη ὁ πάπας, καταπατῶν τὴν κεφαλὴν του μὲ πλειυτέραν δύναμιν. Κρατῶν μετὰ ταῦτα ῥάβδον κλητῆρος, συνώδευσε ὁ Φριδερίκος τὸν Ἀλέξανδρον χοροβατοῦντα ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, καὶ, ἀφοῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὴν κοινωνίαν, τὸν ἐτριγύρισε περὶ τὴν πλατείαν, σύρων τὴν ἡμίονον αὐτοῦ διὰ τοῦ χαλινοῦ. » Εὐδοκία ἦτον τοῦ Θεοῦ, ἀνέκραξε καὶ πάλιν ὁ Ἀλέξανδρος, νὰ θριαμβεύσῃ ὁ γέρων καὶ ἀσθενὴς ἱερεὺς κατὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ φοβεροῦ αὐτοκράτορος. »

Τετράγωνον πορφυρῶν, ἐγκεκολλημένον εἰς τὸ μάρμαρον, ὑπὸ τὴν στολὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου, δεκνύονται καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη μὲ ἐπαρσιν ἀπὸ τοὺς Βενετοὺς, ὡς ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ αὐτοκράτωρ ἐγονάτισε· μεταξὺ δὲ τῶν ζωγραφικῶν τῶν διαφόρων σκηνῶν τοῦ ἐνδόξου τούτου διὰ τὴν βενετικὴν πολιτείαν δράματος, πύ-

ναξ μέγας, στολίζων τὴν μεγάλην τοῦ δουκινοῦ παλατίου αἴθουσαν, παριστάνει τὸν πάπαν καταπατοῦντα τὴν κεφαλὴν τοῦ αυτοκράτορος.

ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ ΤΙΜΩΡΗΘΕΙΣΑ.

Διήγημα ἀσιατικόν.

Δερβίσης σεβάσμιος τὴν ἡλικίαν ἡσθένει ποτε εἰς τὴν οἰκίαν γυναικὸς χρηυσάσης πρὸ πολλοῦ, καὶ ζώσης ἐν ἀκρᾷ πενίᾳ εἰς ἐν τῶν προαστείων τῆς Βασσόρας. Τόσον δὲ τὸν ὑπερλίττησεν ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ ζῆλος τῆς γυναικὸς ταύτης διαρκούσης τῆς ἀθνηείας του, ὥστε, θεραπευθεὶς καὶ μέλλων ν' ἀναχωρήσῃ, εἶπε πρὸς αὐτήν. — « Παρετήρησα ὅτι ἔχεις μὲν τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς σου, ἀλλ' ὅχι » καὶ πρὸς αὐτήν, ὥστε νὰ τὴν μοιράσῃς μὲ » τὸν μονογενῆ σου υἱόν, τὸν νέον Ἀβδαλλάχ. ἂν » θέλῃς νὰ τὸν ἐμπιστευθῇς εἰς ἐμέ, θέλω προσπαθῆ- » σει ν' ἀποδώσω εἰς αὐτὸν τὸ πρὸς σέ χρέος μου, διὰ τὰς » πολλὰς πρὸς ἐμέ περιποιήσεις σου. » Ἐδέχθη ἡ γυνὴ μετὰ χαρᾶς τὴν γενομένην πρότασιν, καὶ ὁ Δερβίσης ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ νέου, ἀφοῦ τῆς εἶπεν ὅτι τὸ ταξειδίδιον τῶν ἐμελλε νὰ διαρκέσῃ δύο περίπου ἔτη. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ταξειδίου, ἐπεριποιεῖτο καταπολλὰ τὸν νέον, ἐξώδευεν ἀφειδῶς ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸν ἐδίδασκε, τὸν ἐσυμβούλευε, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν μετεχειρίζετο ὡς ἰδίον τοῦ υἱόν. Ἀπειράκις ὁ Ἀβδαλλάχ ἐξέφραζε πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας του· ἀλλ' ὁ γέρον τὸ ἀπεκρίνετο πάντοτε. — « Υἱέ μου, » διὰ μόνων τῶν πράξεων φανερόνεται ἡ εὐγνωμοσύ- » νη· θέλομεν ἰδεῖ, εἰς καιρὸν καὶ τόπον κατάλληλον, » ἂν ᾖσαι τόσον εὐγνώμων ὅσον δίδισχουρίζεσαι. »

Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἀκολουθοῦντες νὰ ταξειδεύωσιν, ἔφθασαν εἰς τόπον ἔρημον, ὅπου ὁ Δερβίστης εἶπε πρὸς τὸν Ἀβδαλλάχ. — « Υἱέ μου, ἐφθάσαμεν ἤδη » εἰς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου μας· θέλω παρακα- » λήσει ἐκ καρδίας τὸν οὐρανὸν ν' ἀνοίξῃ ἡ γῆ, καὶ » νὰ γείνῃ χάσμα ἀρκετὸν, ὥστε νὰ χωρήσῃ τὸ » σῶμά σου, καὶ νὰ καταβῇς εἰς τόπον ὅπου θέλεις » εὐρεῖ ἕνα τῶν μεγαλητέρων θησαυρῶν ἐκ τῶν » ὅσων· ἡ γῆ περικλείει εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς. Αἰσθά- » νεσαι τόλμην ἀρκετὴν νὰ ἐμβῇς εἰς τὸν ὑπόγειον » τοῦτον ὅλον; » Ὁ Ἀβδαλλάχ τὸν ἐβεβαίωσε μετ' ὅρ- » κου ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ εἰς τὸν ζῆλόν του. Τότε ὁ Δερβίστης, ἀνάψας μι- » κρὸν πῦρ, ἔρριπεν ἐπ' αὐτοῦ εἶδος ἀρώματος, καὶ ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ προσεύχεται ἱκανὰς » στιγμὰς, μετὰ τὰς ὁποίας ἡ γῆ ἠνοίχθη, καὶ ὁ Δερ- » βίστης εἶπε πρὸς τὸν νέον. — « Ἦμπορεῖς τῶρα νὰ » ἐμβῇς, ἀγαπητέ μου Ἀβδαλλάχ· ἐνθυμήσου ὅτι » εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ μ' ἐυεργετήσῃς τὰ » μέγιστα, καὶ ὅτι εἶναι ἡ μόνη περίστασις ἵτως » καθ' ἣν ἠμπορεῖς νὰ δείξῃς ὅτι δὲν εἶσαι πρὸς » ἐμέ ἀχάριστος. Πρόσεχε μὴ θαμβωθῇς ἀπὸ τὰ » πολλὰ πλοῦτη ὅσα θέλεις ἰδεῖ, καὶ προσπάθησε » μόνον νὰ λάβῃς λυχνίαν σιδηρὰν μὲ δώδεκα φω- » τιστάτας, τὴν ὁποίαν θέλεις εὐρεῖ πλησίον μιᾶς » θύρας· τῆς λυχνίας ταύτης ἔχω μεγάλην ἀνάγ- » κην. » Ὁ Ἀβδαλλάχ ὑποσχέθη τὰ πάντα, καὶ κα-

τέθη εὐτόλμως εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς· ἀλλὰ, λη- » σμονῶν τὰς συμβουλὰς τοῦ γέροντος, ἤρχισε νὰ » γεμίσῃ τοὺς κόλπους του μὲ χρυσίον καὶ μὲ ἀδά- » μαντας, τῶν ὁποίων ἤρπεν ἐκεῖ πλῆθος ἀκαταλόγι- » στον. Τότε, αἰφνιδίως τὸ χάσμα ἐκλείσθη, καὶ ὁ » Ἀβδαλλάχ εὐρέθη εἰς τὸ σκότος· δὲν ἐξέχασε μολα- » ταῦτα ν' ἀρπάσῃ τὴν σιδηρὰν λυχνίαν, τὴν ὁποίαν » ἐσύττησε στενῶς· εἰς αὐτὸν ὁ Δερβίστης. Μολόντες » φρικτῇ τῇ ὄντι ἦτον ἡ θέσις του, δὲν ἀπηλπίσθη· » ἀλλὰ, συλλογιζόμενος κατὰ ποῖον τρόπον ἠδύνατο » νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν τάρον ἐκεῖνον, ὑπόσπευσεν ὅτι » τὸ χάσμα ἐκλείσθη μόνον καὶ μόνον διότι παρή- » κουσε τὴν συμβουλὴν τοῦ γέροντος. Ἀνεπόλησε τό- » τε κατὰ νοῦν τὴν πρὸς αὐτὸν πατρικὴν του ἀγαθό- » τητα, καὶ, ὀνειδίζων ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀχαριστίαν » του, ἤρχισε νὰ μετανοῇ καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν » νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Τέλος πάντων, μετὰ πολλὰς » θλίψεις καὶ ἀνισυχίας, κτύχησε νὰ εὕρῃ στενὴν » διόδον, διὰ τῆς ὁποίας ἤρχετο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. » Ἀκολουθῶν τὴν ὁδὸν ταύτην, ἀνεκάλυψε μικρὰν » ἐξοδὸν μεταξὺ βάτων καὶ ἀκανθῶν, καὶ οὕτως ἐξῆλ- » θεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Ἐκύτταξε » περὶ αὐτὸν νὰ ἰδῇ τὸν Δερβίστην, ἀλλὰ δὲν εἶδε τί- » ποτε. Ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ μὲν πρὸς αὐτὸν, » ὅταν ἤθελε τὸν εὐρεῖ, τὴν σιδηρὰν λυχνίαν, νὰ » μὴ τὸν ἀκολουθήσῃ δὲ περαιτέρω, διότι τὰ πλοῦτη » τὰ ὑποῖα ἔφερε μετ' ἑαυτοῦ ἀπὸ τὸ σπήλαιον ᾗσαν » ἀρκετὰ ὥστε νὰ ζήσῃ τοῦ ἐξῆς ἐν ἀνέσει, χωρὶς νὰ » ἔχῃ ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς του.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ οὔτε τὸν Δερβίστην εὕρισκεν, οὐτ' ἐν- » θυμείτο τὰ μέρη διὰ τῶν ὁποίων ἐπέρασε, διεύ- » θυνε τυχαίως τὰ βήματά του, καὶ ἐξεπλάγη με- » γάλως εὐρεθεὶς αἴφνης ἀπέναντι τῆς οἰκίας τῆς μη- » τρός του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐφαντάζετο ὅτι ἦτον » πολὺ μακρὰν. Ἡ μήτηρ του τὸν ἠρώτησεν ἀμέσως » τί ἔγεινεν ὁ ἅγιος Δερβίστης, καὶ ὁ Ἀβδαλλάχ διη- » γήθη πρὸς αὐτὴν εἰλικρινῶς ὅσα τοῦ συνέβησαν, » καὶ πότους κινδύνους διέτρεξε θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ » τὴν ἀχόρταστον φιλοχρηματίαν του· καὶ, ταῦτα » εἰπὼν, ἔδειξε συγχρόνως πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ » πλοῦτη του. Ταῦτα ἰδούσα, ἡ μήτηρ του ἐσυμπέ- » ρανεν ὅτι ὁ Δερβίστης μόνον σκοπὸν εἶχε νὰ δοκι- » μάσῃ τὴν τόλμην καὶ τὴν ὑπακοήν του, καὶ ὅτι » ἠδύνατο νὰ κάμωσιν ἐλευθέρως χρῆσιν τοῦ πλού- » του τὸν ὁποῖον ἡ τύχη τοὺς ἔστειλε, προσθέτουσα » ὅτι τοῦτο ἀναμφιβόλως ἐπιθύμει καὶ ὁ ἅγιος Δερ- » βίστης. Ἐνῷ μὲ ἀπληστα βλεμματα ἐκύτταζαν τοὺς » θησαυροὺς ἐκεῖνους, ἐνῷ ἡ λάμψις τῶν ἐθάμβωνε τοὺς » ὀφθαλμοῦς των, ἐνῷ ἀπειρα σχέδια ἔκαμναν περὶ » τῆς χρήσεως αὐτῶν, τὰ πάντα αἴφνης ἔγειναν ἄ- » φαντα. Ἀπερίγραπτον λύπην ἠσθάνθησαν διὰ τοῦ- » το, καὶ ὁ Ἀβδαλλάχ ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι ὁ Δερ- » βίστης ἠθέλησε νὰ τὸν τιμωρήσῃ διὰ τὴν ἀχοριστίαν » του καὶ ἀπειθειαν. Βλέπων δὲ ὅτι μόνη ἡ σιδηρὰ » λυχνία ἔμεινεν ἀβλαβὴς ἀπὸ τὴν μαγείαν, ἡ » μᾶλλον ἀπὸ τὴν δικαίαν τιμωρίαν τῆς ὁποίας εἶναι » ἄξιοι ὅσοι δὲν ἐκτελοῦν τὰς ὑποσχέσεις των, ἐτα- » πεινώθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ εἶπεν. — Ὅ, τι συνέβη » εἰς ἐμέ εἶναι δίκαιον· ἔχασα ὅσα ἐσκόπεισα νὰ » φυλάξω, καὶ ἔμεινε μόνη ἡ λυχνία, τὴν ὁποίαν